

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 27/2015-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. marca 2015 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Milana Ľalíka, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza (sudca spravodajca) a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval návrh JUDr. Jany Bajánkovej, predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky vo veci namietaného nesúladu § 291 ods. 4 a 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a § 151za zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslodiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky prijíma na ďalšie konanie.
2. Návrh na pozastavenie účinnosti § 291 ods. 4 a 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov

Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a § 151za zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 12. januára 2015 doručený návrh JUDr. Jany Bajánkovej, predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľka“), na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade označených ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o platových pomeroch“) a zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“).

V podaní doručenom ústavnému súdu 14. januára 2015 navrhovateľka opravila petit svojho návrhu a následne ho po predchádzajúcej výzve ústavného súdu z 21. januára 2015 v podaní doručenom ústavnému súdu 9. februára 2015 opakovane upravila do tejto podoby:

„Ustanovenie § 291 ods. 4 a 5 zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov v znení zákona č. 362/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov v znení neskorších prepisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ustanovenie § 151za zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 362/2014

Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

V odôvodnení svojho návrhu navrhovateľka okrem iného uvádza:

«V rámci schváleného zákona ostatnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 2015 opätovne Národná rada Slovenskej republiky zasiahla do platových pomerov sudcov (zák. č. 385/2000 Z. z.) tzv. zmrazením platu, na základe ktorého nedôjde k valorizácii platu sudcov, ktorá spočíva v nastavenom mechanizme o závislosti základného platu sudcu od priemerného platu v národnom hospodárstve.

Pokračuje sa už tretí rok v uvedenom zmrazení platu, keďže tieto boli zmrazené aj v rokoch 2013 a 2014.

V súčasnosti je preto základný plat sudcu odvodený od priemerného platu pracovníka národného hospodárstva, ktorý bol dosiahnutý v roku 2011 (základ pre výpočet platu, ktorý bol priznaný sudcom v roku 2012).

Z oficiálnych údajov verejne prístupných vyplýva, že v rokoch 2012 a 2013 aj na Slovensku prebiehala ekonomická kríza, aj keď výrazne s nižším negatívnym dopadom ako vo viacerých štátoch Európskej únie, v dôsledku čoho na Slovensku aj v tomto období dochádzalo k rastu hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) a priemernej mzdy pracovníka národného hospodárstva.

V roku 2014 sa vytvorila zásadne odlišná ekonomická situácia (v pozitívnom slova zmysle), ktorá sa zároveň má zlepšovať (resp. minimálne udržiavať) aj v roku 2015.

Je všeobecne známe, že v roku 2014 nie sú splnené kritériá tzv. dlhovej brzdy (podľa kritérií ústavného zákona), na základe ktorých by Slovenská republika bola povinná výrazne zasahovať úspornými opatreniami do ekonomiky štátu. Klesol totiž dlh Slovenska za rok 2013 na 54,6 % HDP, čím došlo k uvoľneniu dlhovej brzdy na základe rozhodnutia Európskeho štatistického úradu podľa novej metodiky ESA 2010. Rozpočtový deficit je výrazne pod úrovňou 3 % HDP (v súlade s pravidlami Paktu stability a rastu podľa hodnotenia Európskej komisie), v dôsledku čoho Slovensko bolo vyradené z tzv. procesu dohľadu.

Rastie nominálna priemerná mzda pracovníka v národnom hospodárstve sústavne od roku 2012, rast HDP v roku 2014 je nad 2 %, rastie produktivita práce a zamestnanosť, pričom klesá nezamestnanosť. Takýto pozitívny, stav je oficiálne prognózovaný na rok 2015 aj Národnou bankou Slovenska oznámený v decembri 2014 (HDP o 2,6 %, nominálne mzdy o 2,7 %, reálne mzdy o 2,2 %, zamestnanosť o 0,7 %, pokles nezamestnanosti na 12,6 %.). Obdobný stav ekonomiky prognózujú aj príslušné orgány Európskej komisie.

Vzhľadom na uvedenú pozitívnu ekonomickú situáciu štátu pokračovanie v zmrazovaní valorizácie platov sudcov tretí rok za sebou, nespĺňa kritéria o dočasnosti opatrenia a súčasne ani kritérium o výnimočnosti prípustnosti zásahu do platov sudcov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou materiálnej garancie nezávislosti sudcov (podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu).

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy...

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy...

Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy...

Je nesporné, že princíp nezávislosti súdnej moci je jedným z podstatných znakov demokratického a právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy)... Tento princíp... Je založený na nezávislosti súdov (čl. 141 ods. 1 ústavy) a nezávislosti sudcov (čl. 144 ods. 1 ústavy). Pod nezávislosťou sudcov v širšom slova zmysle je však treba chápať aj ich materiálnu nezávislosť.

Zásah do materiálneho zabezpečenia sudcov garantovaného zákonom nesmie byť výrazom svojvôle zákonodarcu, ale musí vychádzať zo zásady proporcionality a byť odôvodnený výnimočnými okolnosťami, napríklad zlou finančnou situáciou štátu, pričom i za splnenia tejto podmienky musí byť zohľadnená odlišnosť funkcie sudcu a predstaviteľov moci zákonodarnej a výkonnej. Takýto zásah nesmie dávať dôvod k obavám, či sa nedotýka obmedzenia dôstojnosti sudcov, napríklad či nie je výrazom ústavne neprípustného tlaku moci zákonodarnej a moci výkonnej na moc súdnu (Ústavný súd Českej republiky, sp. zn. ÚS 55/05).

Základom nezávislosti súdnej moci je rozdelenie moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu. Nezávislosť súdov na iných zložkách štátnej moci predpokladá však existenciu ústavných a iných záruk, ktoré chránia súdy a sudcov pred tlakmi a ovplyvňovaním inými

zložkami štátnej moci, pričom ústavné zásady nezávislosti súdov a sudcov nemožno oddeľovať. Nezávislosť súdnej moci treba považovať za základný predpoklad nezávislosti sudcov samých a súčasne platí, že nezávislé súdnictvo nemôže existovať bez nezávislých sudcov. Nezávislosť súdnictva a súdov sú späté splnením tých úloh, ktoré im v právnom štáte zveruje ústava.

Princíp nezávislého súdnictva je jednou z podstatných náležitostí demokratického právneho štátu zakotvený okrem iného v čl. 46 a čl. 141 ústavy.

Predmetom konania je zmrazenie platov sudcov, zavedené zákonom č. 362/2014 Z. z., ktoré je potrebné vnímať tiež ako ďalšiu formu platovej reštrikcie. Platové pomery sudcov v širšom zmysle majú byť stabilnou a neznižovateľnou veličinou, pokiaľ na to nie sú celkom výnimočné a mimoriadne okolnosti štátu.»

V ďalšej časti svojho návrhu navrhovateľka analyzuje doterajšiu judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa platov sudcov a na tomto argumentačnom základe ďalej poukazuje na tieto skutočnosti:

„Účelom zákona o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky je upraviť platy aj u sudcov všeobecných súdov (okrem ďalších ústavných činiteľov) tak, aby bola zvýraznená reálna deľba štátnej moci a rovnosť jednotlivých zložiek. Uvedený zákon ustanovuje vymeriavací základ, od ktorého sa odvodzujú platy sudcov ústavného súdu, ako aj sudcov ostatných súdov (všeobecné súdy).

Vymeriavacím základom je plat poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, ktorému patrí plat vo výške 3-násobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, zaokrúhlenej nahor na celé euro. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve je ekonomickou kategóriou, ktorá je základom pre výpočet priemerného platu sudcu, spojený s koeficientom prepočtu tohto platu na plat poslanca, pričom tento základný zákonný mechanizmus stanovenia platu sudcov je doplnený tzv. valorizačným mechanizmom ich priebežnej úpravy.

Priemerným platom sudcu podľa osobitného predpisu (t. j. zákon o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov), sa rozumie plat v prvej platovej skupine a treťom

platovom stupni (100 %). Základný plat sudcov zaradených do jednotlivých platových stupňov a jednotlivých platových skupín sa určuje z priemerného platu podľa osobitného predpisu, t. j. zákona o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov. Sudcovia okresných súdov sa zaraďujú do platovej skupiny č. I. a sudcovia krajských súdov sa zaraďujú do platovej skupiny č. II. (§ 67 ods. 1, 2; § 66 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v žnem neskorších predpisov) - sudca okresného súdu 120 % strop, sudca krajského súdu 125 % strop).

Základným platom sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a sudcu Špecializovaného trestného súdu je plat rovnajúci sa 1,3 násobku platu poslanca mesačne (§ 66 ods. 1 cit. zák.).

Objektívny faktor, t. j. priemerný plat v národnom hospodárstve ako základ pre určenie platu sudcu je nevyhnutné zachovať aj z dôvodu, že presadzovaniu postojov výkonnej a zákonodarnej moci pri rozhodovaní o rozpočtovom hospodárení štátu, ktoré je pod ich výlučnou kontrolou, nemôže účinne zabrániť prípadnému neprípustnému zásahu do garantovanej nezávislosti sudcov.

Zmrazenie plátov sudcov v rozpore s judikatúrou neprihliada na konštatovaný pozitívny stav ekonomiky Slovenska prostredníctvom určenej ekonomickej kategórie, t. j. na priemerný mesačný plat zamestnanca národného hospodárstva. Súčasný stav a potreba ekonomiky štátu vylučuje existenciu výnimočných okolností odôvodňujúcich zásah do materiálneho zabezpečenia sudcov, ktorým sú aj platy sudcov a súčasne porušuje aj sledovaný legitímny cieľ v podmienkach transformujúceho sa hospodárstva o viazaní úpravy plátov sudcov na vývoj priemerného plátu pracovníka národného hospodárstva, čo je výrazom racionálneho previazania štandardu sudcov na životnú úroveň v občianskej spoločnosti.

Dochádza bezdôvodne k porušeniu previazanosti štandardu sudcov na životnú úroveň v občianskej spoločnosti, keďže valorizačný mechanizmus nie je viazaný na priemerný plat v roku 2014, ale naďalej ostáva základný plat viazaný na priemernú mzdu z roku 2011. Je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že sudcovia prejavili náležitú solidaritu s občanmi v rokoch 2012-2013, kedy bol stav ekonomiky štátu nepriaznivý.

Nie je splnené ani kritérium dočasnosti zásahu do záruk nezávislosti sudcu, keďže dochádza k zákazu valorizácie tretí rok nepretržite za sebou (r. 2013-2015 vrátane).

Zastavenie nárastu platov po dobu 3 rokov za sebou (nepretržite) má za následok dlhodobý výrazný zníženie poklesu čistého príjmu sudcu za rok, takže citeľným spôsobom dochádza k ohrozeniu štandardnej životnej úrovne sudcu...

Zákonodarcom zvolený postup je potrebné považovať i za prejav svojvôle, ktorý porušuje (vo vzťahu k sudcom) čl. 1 ods. 1 ústavy spočívajúci v generálnom princípe právnej istoty, ktorej súčasťou je tzv. legitímne očakávanie, pričom u sudcov je to zvýraznené aj tým, že ústava sudcom garantuje nezávislosť (ako adresátom takejto právnej normy) na rozdiel od iných funkcií (zákonodarná moc, výkonná moc, štátna a verejná správa).

Ide o neakceptovateľnú manipuláciu zo strany výkonnej a zákonodarnej moci (svojvôľu), keďže pri zhodnej ekonomickej situácii štátu sa rozhodli u časti iných zložiek štátneho aparátu realizovať oprávnenú valorizáciu (štátna a verejná služba), aj keď u tejto kategórie zamestnancov (funkcií) nie je zvýšená právna ochrana (spočívajúca v garancii nezávislosti).

... ide o zrejmy prejav svojvôle pri výkone verejnej moci, hoci zákaz svojvôle tvorí integrálnu súčasť generálneho princípu právneho štátu vyvoditeľného z čl. 1 ods. 1 ústavy (PL ÚS 102/2011).

Zákonodarca si zrejme dostatočne neuvedomil skutočnosť, že rozhodovacia činnosť sudcov má vplyv na štátny rozpočet Slovenskej republiky. V trestnom konaní sú sudcovia oprávnení ukladať peňažné tresty a tresty prepadnutia majetku; právnickým osobám ochranné opatrenia zhabanie peňažnej čiastky (až do sumy 1 660 000 EUR) a zhabanie majetku... Vo veciach správneho súdnictva súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda aj zákonnosť uložených pokút a iných sankcií za spáchanie správnych deliktov (daňové delikty, colné delikty a iné porušenia zákonných povinností v oblasti verejnej správy), a to vo výške aj niekoľko miliónov či desiatok miliónov eur... Výnosy z pokút či iných sankcií uložených za správne delikty sú spravidla príjmom štátneho rozpočtu. V občianskoprávných veciach, vrátane obchodných vecí, rozhodujú spory aj s hodnotou niekoľko desiatok miliónov eur a samozrejme, aj spory, účastníkom ktorých je

štát. Osobitnú kategóriu predstavujú spory zo zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z uvedeného vo väzbe na novú právnu úpravu jednoznačne vyplýva, že rozhodovacia činnosť sudcov môže ovplyvniť aj ich vlastné platové pomery. Táto skutočnosť nevyhnutne vedie k spochybneniu nezávislosti a nestrannosti súdnictva a k spochybňovaniu objektivity súdnych rozhodnutí, a to vo všeobecnosti, nielen zo strany tých účastníkov či strán konania, v neprospech ktorých bolo vynesené súdne rozhodnutie... Ústavná zásada nezávislosti a nestrannosti sudcu nie je samoučelná, slúži verejnosti... patrí k imanentným znakom demokratického právneho štátu...

Namietaná právna úprava nerešpektuje ani ďalšie zo základných princípov právneho štátu - princíp právnej istoty a princíp proporcionality. Sudcom musí byť garantované ich legitímne právo na platové pomery primerané vážnosti ich funkcie. Ich platové pomery nesmú byť svojvoľne zo strany zákonodarnej a výkonnej moci zneisťované, dokonca znižované, a to pod rúškom ozdravovania verejných financií. Peňažné prostriedky ušetrené z platov sudcov sú vo vzťahu k príjmom a výdavkom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky úplne zanedbateľné. Pritom, platová reštrikcia sudcov je ustanovená na časovo neobmedzené obdobie, teda nejde o platovú reštrikciu odôvodnenú výnimočnými okolnosťami, zložitou finančnou situáciou v štáte...

Sudcovia vykonávajú funkciu sudcu ako svoje povolanie. Výkon funkcie sudcu je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti, a pokiaľ ide o sudcov všeobecných súdov s členstvom v Súdnej rade Slovenskej republiky (čl. 137 ods. 2, čl. 145a ods. 2 ústavy). Na rozdiel od tejto právnej úpravy, právna úprava vzťahujúca sa na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nebráni tomu, aby poslanci Národnej rady Slovenskej republiky popri výkone poslaneckého mandátu boli aj v riadnom pracovnom pomere alebo aby vykonávali funkcie, zamestnanie alebo činnosť, ktoré nie sú

nezlučiteľné s výkonom ich poslaneckého mandátu a poberali za to pravidelný mesačný plat či inú odmenu... To znamená, že na rozdiel od sudcov peňažný príjem poslancov za výkon ich poslaneckého mandátu nemusí byť ich jediným pravidelným mesačným príjmom.

Materiálne zabezpečenie sudcov by malo zohľadňovať vážnosť a dôstojnosť tohto povolania, ako aj ďalšie skutočnosti. Sudca nesmie poberať iný pravidelný mesačný príjem než plat za výkon funkcie sudcu...“

Navrhovateľka na podporu svojho návrhu poukazuje tiež na viacero medzinárodných dokumentov, ktoré sa zaoberajú postavením súdnictva (Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom zo 17. novembra 2010 prijaté na 1098. zasadnutí, Základné princípy MAGNY CHARTY SUDCOV prijaté poradnou skupinou Rady európskych sudcov 17. novembra 2010 v Štrasburgu, dokumenty Benátskej komisie, Základné zásady nezávislosti súdnej moci prijaté Organizáciou Spojených národov v roku 1985, Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy č. 12 z roku 1994, Európska charta štatútu sudcov prijatá účastníkmi multilaterálneho stretnutia organizovaného Radou Európy v roku 1998).

Súčasťou návrhu navrhovateľky je aj návrh na pozastavenie napadnutých ustanovení zákona o platových pomeroch a zákona o sudcoch, ktorý je v podaní doručenom ústavnému súdu 9. februára 2015 formulovaný takto:

„Súčasne navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky... pozastavil účinnosť ustanovení § 291 ods. 4 a 5 zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov v znení zákona č. 362/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov v znení neskorších prepisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a ustanovenie § 151za zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 362/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.“

II.

II.1 K bodu 1 výroku tohto uznesenia

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou...

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. f) ústavy a podľa § 18 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd začne konanie, ak podá návrh predseda Súdnej rady Slovenskej republiky vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 týkajúcich sa výkonu súdnictva.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až g) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily..., môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Napadnuté ustanovenia zákona o platových pomeroch a zákona o sudcoch sa dotýkajú platových pomerov sudcov všeobecných súdov, a teda aj výkonu súdnictva. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že navrhovateľka disponuje aktívnou legitimáciou na podanie návrhu.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní nezistil žiadne dôvody na odmietnutie návrhu, a preto ho podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie.

II.2 K bodu 2 výroku tohto uznesenia

Navrhovateľka navrhuje tiež pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o platových pomeroch a zákona o sudcoch. Tento svoj návrh odôvodňuje takto:

„... máme za náležité preukázané ohrozenie ústavou garantovaného základného práva občana na prístup súdu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a súčasne práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru), keďže súdnu a sudcovskú nezávislosť možno považovať za prirodzenú súčasť základného práva na prístup k súdu (PL ÚS 52/99). Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje predovšetkým prístup k súdu, ktorý ale musí mať ústavou výslovne určenú kvalitu, čo znamená, že súd musí byť nezávislý a nestranný. Nezávislosť a nestrannosť súdu je zároveň aj predpokladom uplatnenia práva na spravodlivý proces, ktoré sa zaručuje článkom 6 ods. 1 Dohovoru...

V zmysle čl. 141 ods. 1 ústavy sa nezávislosť súdnej moci zaručuje a má zásadný význam pre súdnictvo a pre sudcov. Nezávislosť nevyhnutne predpokladá existenciu ústavných a iných záruk, ktoré chránia súdy a sudcov pred tlakmi a ovplyvňovaním inými zložkami štátnej moci (viď PL ÚS 17/2008).

Platové pomery sudcov predstavujú pritom zákonnú garanciu ich nezávislosti, takže zásahy do platových pomerov sa môžu dotknúť ústavného princípu nezávislosti sudcov (PL ÚS 12/05).

Zo všeobecne prístupných oficiálnych údajov o stave ekonomiky štátu v súčasnosti je zrejmé, že zákonodarca bezdôvodne nerešpektoval ústavným súdom dané záväzné kritériá umožňujúce len výnimočné a krátkodobé (dočasné) zásahy do platových pomerov sudcov, keďže inak sa porušuje garancia nezávislosti sudcov a súčasne sa narušuje nezávislosť súdov...

Z uvedených skutočností vyplýva záver, že nie je vylúčená opodstatnená pochybnosť o súlade napadnutej časti zákona s ústavnou úpravou základných práv a slobôd (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj medzinárodnej zmluvy o ľudských právach (čl. 6 ods. 1 Dohovoru), čo náležité preukazuje možnosť ohrozenia základného práva občana na prístup k súdu a na spravodlivý proces, takže sa preukazuje splnenie kritérií čl. 125 ods.2 ústavy o možnosti pozastavení účinnosti napadnutej časti zákona.“

Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

Podľa § 38 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, môže uznesením pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

Podľa § 38 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže rozhodnúť o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich

ustanovení aj na návrh účastníka konania. Návrh na pozastavenie účinnosti musí obsahovať konkretizáciu a spôsob ohrozenia základných práv alebo slobôd alebo skutočnosti, ktoré preukazujú, že hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok. O tomto návrhu rozhodne ústavný súd bez zbytočného odkladu.

Podľa čl. 131 ods. 1 druhej a tretej vety ústavy plénum ústavného súdu sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

Návrh navrhovateľky na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o platových pomeroch a zákona o sudcoch nezískal pri hlasovaní podporu nadpolovičnej väčšiny všetkých sudcov, tak ako to vyžaduje čl. 131 ods. 1 druhá veta ústavy. Právnym dôsledkom takéhoto výsledku hlasovania v zmysle čl. 131 ods. 1 tretej vety je zamietnutie návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení zákona o platových pomeroch a zákona o sudcoch (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2015